

Nro. 31.

**A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.**

Indult Bétsből, Kedden Aprilis 16-ik napján, 1811-
Eszterházyi Könyvtár

B é t s.

V
alamint másszor, úgy a' múlt héten is végbe
mentek a' Fels. Cs. és Kir. Udvarnál azok az egy-
házi tzeremoniak, mellyek mind ekkorig szokás-
ban voltak. — Nagy Tsötörtökönn, reggeli hét
órákor az udvari fő templomban halk misét, 9
órákor prédikátziót hallottak a' Fels. Császár és
Király, a' Fels. Csász. Kir. Herczegek az Udva-
ri Fő Tisztek, Ministerek, Titkos Tanátsosok,
és Kamarás Urak. — A' prédikátzio végződése
után abba a' szálaba mentek Eő Felségek, melly-
ben a' lábmosás tartatni szokott, és a' mellyben
már akkor, azok a' szegény öreg személyek ösz-
ve gyűltek a' kik azon tzeremoniára ki rendel-
tettek. Mind öszve 24-en voltak, úgymint 18

H h

454
férfiak, 12 asszonyok. A' férfiak közt a' leg ifjabb 28, a' leg vénebb 92 esztendő volt — az asszony személyek közzül a' leg ifjabb 78, a' leg vénebb 97 esztendő volt. A' láb mosás után Császár Eő Felsege, a' régi bé vett szokás szerint, a' ki rendelt ajándékot egy fejer bőr erszénybe sárga és fekete sinoron az öreg férfiaknak nyakokba függesztette. — Noha Császárné Eő Felsege ezen lábmosáson meg nem jelenhetett, mindazáltal, az öreg asszonyoknak szánt ajándékot nékik megküldötte.

A' Fels. Császárné rendeléséhez képest, e' folyó Aprilis 4. ik napján az itt lévő tsillagos dá-mák reggeli hét óratól fogva estéli hat óráig, az óltári széntség ki tétetven, változtatva, a' szokott áhétatoságot végbe vitték, mellyenn Leopoldina Cs. Kir. Fő Herczeg Asszony is megjelent. Ezen áhétatosság áldással rekesztetett bé.

Fels. Urunk Gróf *Buttler János* Eő Nagyságát Cs. Kir. Kamarás Urrá tenni méltoztatott.

Az itt lévő Fr. Csász. követ Gróf *Otto* nagy készületeket tétet azon napnak meg ditsöítésére, mellyenn a' Római Király a' régi Frantzia szokás szerint, a' Párisi fő templomban közönsé-gessen meg fog kereszteltetni. Mivel a' Fr. Császárné *Mária Ludovika* Eő F. ge maga akarja a' Római Királyt a' Fels. Ur Istennek bé mutatni, s maga karjain meg is kereszteltetni, a' keresztelte-s napja bizonyossan meg határozva nintsen. — Kereszt atyának Felseges Urunk hivattatott meg. A' múlt Martziusnak utolsó napjaiban tsak nem minden nap Kurirok jötek ide Párisból, a' kik által *Napoleon* Császár, a' Fels. Frantzia Csá-

szárné, és a' Római Király egészséges állapotjokról Felsőes Urunkat tudósítani kívánta.

Magyar Ország.

A' maga hazafiai buzgóságiról, uralkodó Fejedelméhez való fedhetetlen hűségéről, s Nemes Hazájához vonzó változhatatlan szeretetéről s egyéb szep virtusairól közönségesen esmérletes Csász. Kir. General Major *B. Vay Miklós* Eő Nagysága, a' Státus jelenvaló szükségének kevesítésére 20 Mark és 5 lat ezüstöt ajándékozott, s azt a' Magy. Kir. udvari Fő Kintstártnak, Meltos. *Semsei Semsey András* Úr Eő Excellenzájának, mint Tek. Abaúj Vármegye Fő Ispannyának által adta.

Jegyzés. Egy Mark ezüst 16 latot, egy lat hat gránt nyom.

Eppen most esett értésünkre, hogy Debreczenben, e' folyó Aprilis 3-ik napján nagy tűz támadván, mintegy 1000 épület égett meg, s azok közt a' Piaristak Klástroma, a' nem régi-ben újonnan épített Réfórmatusok Collegiuma és temploma is. Erről a' felette szomorú történetről bővebb tudósítást vévén, azt a' Magy. Kurir tisztelt Olvasóival közleni el nem mulattjuk.

A' Pesti Kir. Fő Oskolánál *Agoston Elek* Professor Úr halálával a' Bábaságot és Szemgyógyítást tanító szék megüresülvén, annak elnyerése végett a' jövő Augustus 20-ik napján fog az orvosi tudományt tanító Széknél a' Concursus tartatni.

Portugallia.

Fr. General *Foy*, a' kit az Eszlingi herczeg Marsal *Massena* a' múlt Mártzius 26-ik napján Kurir fővel Párisba küldött, következő tudósítaso-

kat, vitt oda, hogy a' Portugalliában lévő Fr. Armádia ott jó állapotban van, hogy igen kevés betegek vannak, és hogy a' katonaság friss, bátor, minden hadi nyomorúságot békességes türelemmel szenved. Az Eszlingi herczeg Armádiája már mozdulásban van, jobb szárnya a' tengerig, bal szárnya a' Zezere folyóvizig nyulik ki, fő hadi szállása Pombalban van. — Továbbá azt is jelentette a' fent nevezett Foy Generál, hogy az Angliai zsoldban volt fegyveres seregek nagyon meg verettek, szélyeloszlattak, hogy Portugalliának csak nem minden reszeit béjárták, és azokat a' lakosokat, a' kiket az Anglusok a' Bejrai tartományban, pénz, fényes igitek, kérkedések, hazugságok, fenyegetőzések, 's több e' féle eszközök által a' fegyver fogásra birtanak vala, General Claparedo fegyvereiből ki vetektette, a' Grant Oberster tábor helyét, melly sántzokkal, magas töltésekkel, levágott fákkal, sorompókkal, 's több e' féle tábori eszközökkel volt megerősítve, megtámadta, meg vette, az abban feküttlinsurgens népet rész szerént meg ölte, rész szerént rabságra ejtette, 's abból ki üzte, ágyuikat 's egyéb hadi szerszámaikat el foglalta. — Maga a' nevezett Anglus Oberster a' Fundaói Parochussal együtt, a' ki azon város fegyveres lakosait vezérlette, elfutott, amár a' tsata előtt avval kerkedett legyen is, hogy ő a' vezérlése alatt lévő, 10,000 főből álló insurgens néppel, a' Frantziákkal szembe szállani mindenkör kész leszen. — Beresford Anglus Marsal olly parantsolatot adott ki Portugalliában, hogy azokat a' lakosokat, a' kik a' Frantziáknak hozzájuk való közelgetésekkor hounyaikat

el nem hagyják, minden különbség nélkül agyon löveti.

Spanyol Ország.

Az Estremadurai tartományban fekvő *Badajoz*i híres és erős vár, mellyet hat hétig ostromolták a' Frantziák, a' múlt Mártzius 10-ik napján, capitulált, az az, bizonyos feltételek alatt magát fel adta. Minekutánna: tudniillik a' Trévisoi herczeg Marsal *Mortier* oly széles és nagy nyílást lövetett volna a' vár, külső falain, hogy azon bátran be rohanhattak volna; az ostromló Frantzia seregek, a' vérontast el akarván a' nevezett Marsal távoztatni a' várat felkérte. Az abban volt Spanyol Commendáns *Imas* brigádios Generális egy kevés maga vonogatása után 10 tikkelyből álló capitulatióra lépett, mellynek nevezetesebb tikkelyei ezekből állanak: 1) hogy minden ottan találtató ágyuk, fegyverek, munizsiok, magazinumok, kasszák, planumok, akták, és leveles táruk adattassanak által a' győzedelmeseznek. — 2) Hogy az azon erősségben volt egész katona őrizet minden felsőbb 's alsóbb rangú tisztekkel együtt, hadi fogságra Frantzia Országba mennyenek. — 3) Hogy a' nem katonáskodók, úgymint, az Orvos Doktorok, Chirurgusok, hadi Commissariusok, 's több e' fele személyek mennyenek vissza honnyaikba, vagy oda, a' hova néktek tettzeni fog. — 4) Hogy senki közzülök vallásának gyakorlásában meg ne háboritassék. — 5) Hogy General *Imás*nak engedessen meg egy Spanyol tiszt által *Méndizabal* fő Generált ezen Capitulatióról tudósítani. — Végtére, hogy a' következő napon, úgymint Mártzius 11-ik napján, reggeli 9 órakor,

a' győzedelmesek azon városba bé mennyenek, azt a' Napoleon Császár nevében elfoglalhassák s. a. t.

Ezen Capitulatiónak ereje mellett a' Badajozzi erősségben vólt katona őrizet, mellynek száma 7155 főre ment., katona tisztességgel onnan kimenvén a' vár körül való mezőségen fegyverét le rakta, 's Frantzia Országba ment hadi fogságra, köztők 512 hadi tiszt vólt, a' kik közt egy Generál Lajtinánt, 2 Feldmarsal, 4 brigadiros Generális, 15 Oberster, 24 Obristlajtinant és Fő Strázsamesterek találtattak; ezeken kívül 2100 betegek és sebbe estek maradtak benn, 330 házások és gyermekek botsátattak el, 300 katona rejtette el magát; következesképen mintegy 9000-re ment a' fogságba esteknek a' számok.

Azon erősségben 170 ágyuk, mosár agyúk és haubitzák, 800 mázsa puskapor, 300,000 puskaportöltés, két hajó hid találtattak, a' hat héti tartott ostromlás alatt, 2300 mázsa puskaport, és két milliom puskapor töltést lött el a' benn vólt katona őrizet, a' benn vóltak 8000 24 fontos golyóbist, és 600 bombit szedtek fel a' várban és városban olyakat, mellyeket az ostromló Frantzia katonaság oda bé lövöldözött. Sokáig avval biztatta őket Lord *Wellington*, hogy segítséget fogna nékiek küldeni, küldött is két osztályt, de a' kik a' Geborai verekedésben mindnyájan el vesztek. A' Badajozzi erősségnek meg vételével a' de *la Romana* armadiája, melly 22,000 főből állott, egészen semmivé tétetett, 17,500 fogságra esett, a' többi rész szerént le vágott, rész szerént széllyel szóratott. — A' *Campo-Majori* ispotályban sok sebbe estek feküsz-

nek. — A' rabságba estek közt sok olly tiszték találtának, a' kik több ízben fogságba esvén magokat arra kötelezték vala, hogy a' Frantziák ellen többé fegyvert nem fognak, miként fog ezeknek dolgok lenni, el válik. Azok a' házas emberek, a' kik erőszakkal kényszerítettek fegyvert fogni, haza botosítottak.

A' 30-ik Mártziusi Párisi tudósítások szerint, a' Dalmátziai herczeg Marsal *Soult* azokat a' Fr. Generálisokat, és más főtiszteket, a' kik a' Badajozzi ostrom alatt magokat mások felett megkülönböztették, *Nápoleon* Császár különös kegyelmességébe ajánlotta, a' megjutalmaztatás, és felsőbb tisztiségekre való emeltetés végett. — Mindgyart a' Badajozzi erősség megvétele után az *Elvasi* és *Campo-Majori* Portugalliai erősségeknek megvételekre készült Marsal *Soult*, mellyeknek bírásokra hogyha el juthat, azután semmi akadlya nem leszen *Portugallia* déli részének elfoglalásában, és *Liszbona* alá való menetelésben, meny akkor osztan mind két oldalról, az az, jobbról és balról bé leszen rekesztve.

Felnyebb azt íránk, hogy Lord Wellington a' Badajozzi erősségnek ostrom alól való felszabadítására a' múlt Februáriusban egynéhány ezer főből álló Spanyol és Portugallus sereget küldött *Portugalliából*. Ezt az ellenséges sereget a' Dalmátziai herczeg Marsal *Soult*, a' Trevisoi herczeg Marsal *Mortier* segítségével, Februárius 19 ik napján a' Gebora folyóvíz mellett egészen össze törte, melly alkalmatossággal 5 Generált, 15 Oberstert és Obristlajtnantot 350 alsóbb rangú tisztet, 6 Zászlót, 7 ágyút, 20 munitziós szekeret, bagazsiájával együtt, 600 holtakat és 800 sebbe estekett vesztett az ellenség; az életben megmaradtak az *Elvasi* erősségbe futottak életnek megtartása végett. Ezek a' megverett trüppök tobnire a' meg hólt de *la Romana* híres Spanyol Generális armadájától valók vóttak.

Másodszori Jelentés.

Esvén értesünkre nemely Jó Urainknak azon jelentések, hogy ha az egész titulussát látták volna Híradásunknak, a' mingyárt nevezendő munkának, örömöstebb kívántak volna azt megvizsgálni, és meg is szerzeni: téhát jelentjük, hogy az ímé ez:

„A' Szent Gyülekezettel templomban mondandó három heti Könyörgések, elő és bérekesztő rövid fohászkódásokkal együtt, mellyek az Isten dicsőítése mellett, egyszersmind az embert németty vallásbéli főbb igasságokra, u' szép virtusokra, Isten, maga felebarátja eránt tartozó kötelességeire is taníttják. Ezekhez járulnak betegkért, szárazság idején való, három könyörgések, és még az Ur Asztalándl való Agenda, mellyeket szerzett Karaes János N. Révi Predikátor.“ Budán, Landerer Anna betüivel. — Találatnak Deoretzenben Bartha József Könyváros Úrnál, Pesten Eggenberger, Kiss István Könyváros, és Rézmettző Karats Ferentz Uraknál. Az árrok egyenként 1 forint.

Másodszori Hirdetés.

Ezekkel tudtára adatik az Erdemes és Tisztelt Publikumnak, hogy Tek. Nemes Győr Vármegyében helyheztetett Sz. Mártony névű Mező Városban, bizonyos Braun János nevezetű approbált Chirurgus és Szemorvos találtaik, a' ki is már több esztendők folyásával, sok hályogos, vak, és egyébkent szemekben héjános szemelyeket, öregeket szinte mint gyermekeket, szerentséssen előbbilátásokra vissza segített. — Azért is az ollyas héjános, és szemekkel beteges íitt. Személyek, a' kik segítségével élni akarnak, nálla magokat jelenthetik. — A' betegektől mindaddig fizetés nem kívántatik, míg látásokat vizsgál nem nyerik. Szállás fog nekik adni, csak fehér ruhát, és egy kevés ágyneműt hozzanak magokkal. — Költ Szent - Mártonyban, Aprilis 2-ik napján 1811-dik esztendőben.

D. D. S.